

MÖV-MMU

**Projektet Miljöövervakning som underlag till
miljömålsuppföljning och tillståndsbeskrivning**

RUS 2022-2023

Länsstyrelsen
Kronoberg

MÖV-MMU

projekt

Louise Ellman Kareld, Länsstyrelsen i Kronobergs län
Ulrika Roos, Länsstyrelsen i Västerbottens län

Länsstyrelsen
Kronoberg

Agenda

- Projektets syfte och mål
- Vad vi har gjort
- Resultat
- Slutsats
- Workshop under våren

Projektets syfte och mål

Projektet ska kunna svara på frågorna –

1. Vilken MÖV data används idag till miljömålsuppföljningen?
2. Vilken ytterligare miljöövervakningsdata kan användas till miljömålsuppföljningen.
3. Vilka behov har miljömålsuppföljningen av miljöövervakningsdata utöver det som finns idag och finns det några prioriterade områden och miljömål.
4. Hur kan miljöövervakningsdata användas för att planera åtgärder och utvecklas för att följa upp effekter av åtgärder?
5. Hur kan samverkan förbättras mellan MÖV/MMU?
6. Möjlighet att komplettera med nya indikatorer?

Varför detta projekt?

- Ibland "långt" mellan miljömål och miljöövervakning?
- Används de miljöövervakningsdata som kan användas?
- Är det lätt att hämta ut och använda miljöövervakningsdata från datavärdarna?

Projekt MÖV-MMU

Projektgrupp:

Eva Mikaelsson, Lst Västerbotten, RUS

Ulrika Roos, Lst Västerbotten

Anna Lena Carlsson, NV

Annika Dahlgren, NV

Märta Berg, NV

Louise Ellman Kareld, Lst Kronoberg

Marie-Helene Bergstrand, Lst Halland,

Urban Gunnarsson, NV,

Erika Tollebäck, Lst Halland

Calle Sanglert, Lst Jönköping, RUS

Styrgrupp

Magnus Eriksson, RUS

Marie-Louise Rydén, NV

Mikael Krysell, Hav

Martin Sjödahl, Lst Kronoberg

Johan Wretenberg, Lst Västmanland

Cecilia Ångström NV

Elisabeth Sahlsten Hav

Vad vi har gjort

- Utdrag ur RMÖ.nu
- Gått igenom RÅU 2021 per miljö kvalitetsmål
- Sammanställt **bilagor för varje miljö kvalitetsmål** med exempel från miljöövervakning för varje precisering
- Sammanställt vilka delprogram som kan ge data per precisering

Exempel Ett rikt odlingslandskap

Precisering: Främmande arter och genotyper

Länsstyrelserna har redovisat i rmo.nu-databasen att följande delprogram levererar data för att följa upp preciseringen.

Delprogram	Län
Floraövervakning och projekt Dalafloran	Dalarnas län
Gräsmarkernas gröna infrastruktur (Remiil gräsmarker)	Värmlands län
Slätterängar	Västra Götalands län
Uppföljning av skyddade områden	Värmlands län
Övervakning av slätterängar	Värmlands län

Exempel ur RÅU

Slätterängar

Den regionala miljöövervakningen av ängar visar att bara 70 % av alla de inventerade slätterängarna i TUVÅ hävdas, på en femtedel av dessa är hävden för svag. 16 % av slätterängarna innehåller invasiva främmande arter. [Västra Götaland, 2021]

Utskick bilagor

(per miljö kvalitetsmål)

- RUS kontaktperson för målet och nationellt målansvarig granskar
- Synpunkter tas om hand
- Utskick miljömålssamordnare och miljöövervakningssamordnare enligt kontaktlistor

Bilagor till målmanualer

13 klara pdf på RUS arbetsyta

- 1 Begränsad klimatpåverkan
- 2 Frisk luft
- 3 Bara naturlig försurning
- 4 Giffri miljö
- 6 Säker strålmiljö
- 7 Ingen övergödning
- 8 Levande sjöar och vattendrag
- 9 Grundvatten av god kvalitet
- 10 Hav i balans samt levande kust och skärgård
- 11 Myllrande våtmarker
- 12 Levande skogar
- 13 Ett rikt odlingslandskap
- 14 Storslagen fjällmiljö
- 15 God bebyggd miljö
- 16 Ett rikt växt och djurliv

Ingen bilaga för

- 5 Skyddande ozonskikt
Generationsmålet

Var ligger bilagorna?

Sök på den här webbpla

+ Ny ▾ ✉ Skicka via e-post

Publice

RUS sama

Välkommen till RUS Sarr

Här delar vi dokument c

Miljödata och miljöinformation

 Namn ▾

 Bilagor i word för granskning för projektgruppen

 Bilagor till målmanualer, pdf

 Projektplan Miljöövervakning som underlag för miljömålsuppföljning

RUS arbetsgrupp

RUS styrgrupp

Indikatorer

Kommunikationsunde...

Uppföljning

Utbildningar, konfere...

Åtgärdsarbete

Åtgärdswebben

Referensgrupper

Miljödata och miljöinf...

Var ligger bilagorna?

[Workshop: hur optimerar vi användningen av data från miljöövervakning och gör den tillgänglig? | Länsstyrelsen Kronoberg \(lansstyrelsen.se\)](#)

Underlag att ta del av inför workshopen

- > Hälsa - Exempel på miljömålsåtgärder, excel
- > Miljögifter - Exempel på miljömålsåtgärder, excel
- > Natur landmiljöer - Exempel på åtgärder, excel
- > Vatten - Exempel på miljömålsåtgärder, excel
- > 01 Bilaga till målmanualen Begränsad klimatpåverkan, pdf
- > 02 Bilaga till målmanualen Frisk luft, pdf
- > 03 Bilaga till målmanualen Bara naturlig försurning, pdf
- > 04 Bilaga till målmanualen Giftfri miljö, pdf
- > 05 Bilaga till målmanualen Säker strålmiljö, pdf
- > 07 Bilaga till målmanualen Ingen övergödning, pdf
- > 08 Bilaga till målmanualen Levande sjöar och vattendrag, pdf
- > 09 Bilaga till målmanualen Grundvatten av god kvalitet, pdf
- > 10 Bilaga till målmanualen Hav i balans samt levande kust och skärgård, pdf
- > 11 Bilaga till målmanualen Myllrande våtmarker, pdf
- > 12 Bilaga till målmanualen Levande skogar, pdf
- > 13 Bilaga till målmanualen Ett rikt odlingslandskap, pdf
- > 14 Bilaga till målmanualen Storslagen fjällmiljö, pdf
- > 15 Bilaga till målmanualen God bebyggd miljö, pdf
- > 16 Bilaga till målmanualen för Ett rikt växt- och djurliv, pdf

Resultat – vad har vi sett?

- Miljöövervakningen är basen för beskrivningen av Tillståndet i miljön i RÅU
- Många bra exempel finns
- Ibland är det otydligt att miljöövervakningen används.
- Ibland saknas referenser
- Mer data borde kunna användas

Till vilka preciseringar finns många delprogram?

- BNF: Försurade sjöar och vattendrag 16 st
- GM: Sammanlagd exponering 10
- IÖ: Tillstånd i sjöar, vattendrag mm. 29
- LSV: God ekologisk och kemisk status 39
- LSV: Ytvattentäckters kvalitet 11
- LSV: Gynnsam bevarandestatus och gen.var. 20
- LSV: Hotade arter och återställda livsmiljöer 20

Till vilka preciseringar finns många delprogram?

- Hav: God miljöstatus 16 st
- Hav: God ekologisk och kemisk status 17
- Hav: Gynnsam bevarandestatus och gen. var. 10
- MV: Hotade arter och återställda livsmiljöer 10
- LS: Gynnsam bevarandestatus och gen. var. 11
- LS: Hotade arter och återställda livsmiljöer 11

Till vilka preciseringar finns många delprogram?

- ERO: Ekosystemtjänster 15 st
- ERO: Variationsrikt odlingslandskap 10
- ERO: Gynnsam bevarandestatus och gen. var. 14
- ERO: Hotade arter och naturmiljöer 17
- ERO: Bevarade natur och kulturmiljöer 12

Till vilka preciseringar finns många delprogram?

- ERVD: Gynnsam bevarandestatus mm 45 st
- ERVD: Påverkan av klimatförändringar 11
- ERVD: Ekosystemtjänster och resiliens 22
- ERVD: Grön infrastruktur 18
- ERVD: Främmande arter och genotyper 10

Vilka data behövs för uppföljning av åtgärder?

- ?

Resultat och fakta måste spridas

- Vi måste bli bättre på att kommunicera resultat!
- RÅU är en möjlighet.
- Olika målgrupper – olika behov

Mitt tips!

- Kolla i bilagorna för ditt mål för inspiration!

Framåt

- Idag workshop – dialog datavärddar och användare
  - Vilka data saknas för att beskriva gapet till att nå miljömålen?
  - Kan möv-data användas för Åtgärdsuppföljning? Vilka data och hur?
  - Vilka behov har miljömålsuppföljningen av miljöövervakningsdata utöver det som finns idag och finns det några prioriterade områden och miljömål?
- Ta hand om workshopsresultatet
- Analysrapport
- Fortsättning på miljöövervakningsdagarna 17-19 oktober

Vår vision

” Ett mer hållbart Kronoberg där människor och företag växer tillsammans.

Namn:

Telefon:

E-postadress:

www.lansstyrelsen.se/kronoberg

Följ oss på:

www.facebook.com/lansstyrelsenkronoberg

www.instagram.com/lstkronoberg

www.linkedin.com/company/lansstyrelsen-kronoberg